

KWPS

pensions | employee benefits | tax | financial planning

Anders denken over pensioen

Schiphol, 15 november 2012

Uw inleiders

mr. Judith Schulp, advocaat arbeidsrecht
partner

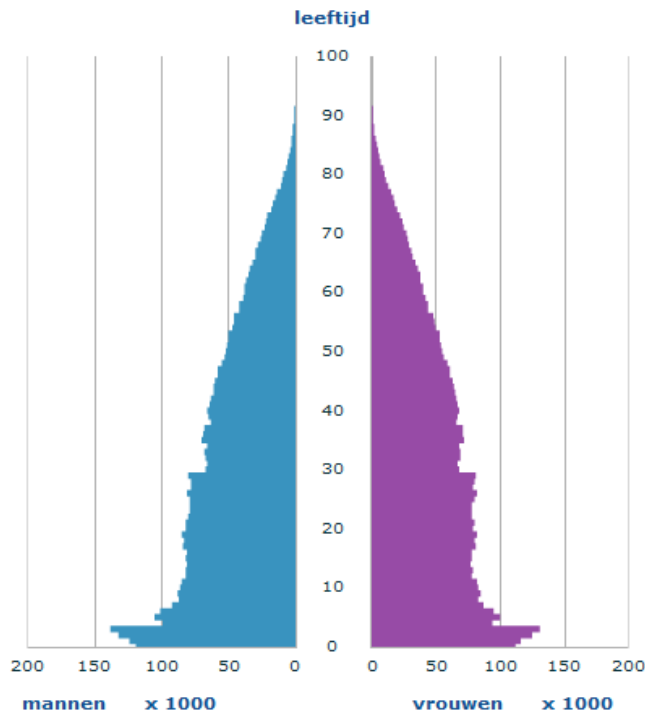
mr. Jan-Olivier Kuijkhoven, pensioenfiscalist
managing partner

Een dodelijke cocktail

Tegenvallende rendementen, vergrijzing én (sneller) toenemende levensverwachting

Leeftijdsopbouw Nederland 1950

10,6 miljoen inwoners

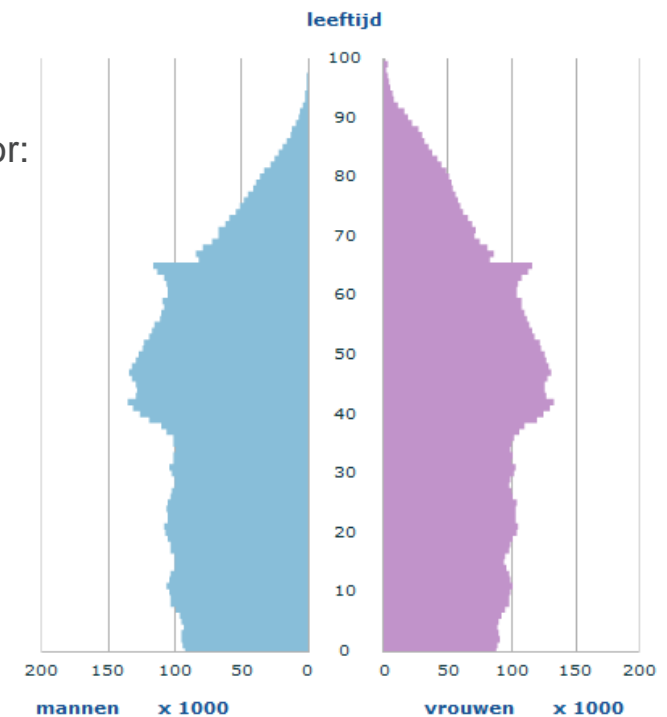
Pensioenpremie explodeert door:

- vergrijzing
- langer leven
- lage rendementen

en/of:

- pensioen wordt massaal afgestempeld
- verzekeraars lopen faillissementsrisico

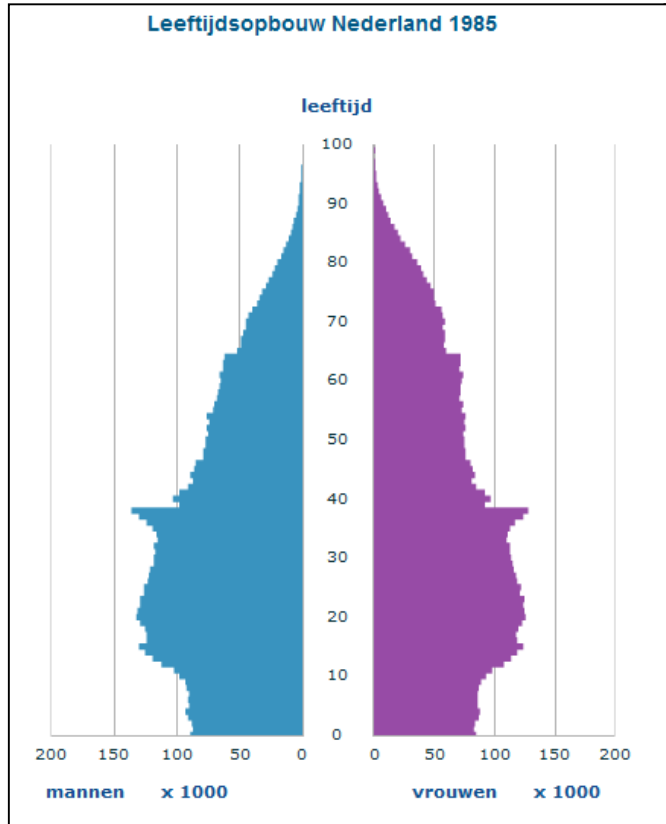
Leeftijdsopbouw Nederland 2012

16,2 miljoen inwoners

Nederland heeft beleid gevoerd sinds de jaren '80

Wijzigingen AOW

Na deelakkoord VVD en PvdA

Jaar	Verhoging aantal maanden	AOW-leeftijd	Verhoging aantal maanden Deelakkoord	AOW-leeftijd op basis van Deelakkoord
2013	1	65 jaar en 1 maand	1	65 jaar en 1 maand
2014	1	65 jaar en 2 maanden	1	65 jaar en 2 maanden
2015	1	65 jaar en 3 maanden	1	65 jaar en 3 maanden
2016	2	65 jaar en 5 maanden	3	65 jaar en 6 maanden
2017	2	65 jaar en 7 maanden	3	65 jaar en 9 maanden
2018	2	65 jaar en 9 maanden	3	66 jaar
2019	3	66 jaar	4	66 jaar en 4 maanden
2020	3	66 jaar en 3 maanden	4	66 jaar en 8 maanden
2021	3	66 jaar en 6 maanden	4	67 jaar
2022	3	66 jaar en 9 maanden		levensverwachting
2023	3	67 jaar		levensverwachting

Gevolgen wijzigingen AOW

- Eindigt de arbeidsovereenkomst (van rechtswege) bij het bereiken van de AOW-leeftijd?
- Hoe zit het met leeftijdsontslag voor of na de AOW-leeftijd?
- Aanpassen arbeidsovereenkomsten en cao's voor 1 januari 2013
- Alle werknemers blijven in beginsel langer in dienst
- Welke HR-maatregelen zijn daarvoor nodig, voor specifieke leeftijdscohorten, functies en beroepen
- In beginsel geen gevolgen voor tweedepijlerpensioen; wel reglement goed bekijken
- Wil / kan pensioenfonds AOW-gat compenseren uit overreserves, wat spreken sociale partners af
- AOW-leeftijd en pensioenrichtleeftijd (tweedepijlerpensioen) gaan uit elkaar lopen

Pensioenbeding van de toekomst

In arbeidsovereenkomst:

“Deze arbeidsovereenkomst eindigt van rechtswege, zonder dat opzegging is vereist, met ingang van de dag waarop betrokkene de voor hem geldende, AOW-gerechtigde leeftijd bereikt”

In pensioenreglement:

“De pensioendatum is de pensioenrichtleeftijd, dan wel de eerdere of latere datum dat de (gewezen) deelnemer met pensioen gaat, zulks binnen de in dit reglement beschreven flexibiliseringsmogelijkheden. Hiertoe zal het pensioen dat op de pensioenrichtleeftijd geldt actuariael neutraal herrekend worden”

“De pensioenrichtleeftijd is de datum waarop het pensioen tot uitkering komt indien de (gewezen) deelnemer geen keuze maakt en is de [65, 66, 67, 68]-jarige leeftijd”

Wijzigingen fiscaliteit; inkrimpen Witteveen kader per 2014

Wet is aangenomen, geen versoepeling nieuw kabinet verwacht

- maximale fiscale ruimte daalt met 18% voor ieder stelsel (middelloon, eindloon, bpr) door:
 - stijging pensioenrichtleeftijd van 65 naar 67;
 - opbouwpercentages dalen van 2,25% naar 2,15% (middelloon)

Pensioenrichtleeftijd	Maximaal opbouwpercentage eindloon per 2014	Maximaal opbouwpercentage middelloon per 2014
67	1,9%	2,15%
66	1,76%	1,99%
65	1,63%	1,84%

- pensioenrichtleeftijd stijgt als levensverwachting toeneemt;
 - naar 68 in 2015 op basis van huidige ontwikkelingen levensverwachting
 - naar 68 in 2022 waren de verwachtingen half jaar geleden...

Voorgenomen wijzigingen Rutte II Witteveenkader per 2015

- maximale opbouwpercentage verder omlaag
 - van 2,15% naar 1,75% middelloon (op 68)
 - van 1,9% naar 1,5% eindloon (op 68)

Pensioenrichtleeftijd	Maximaal opbouwpercentage middelloon per 2014	Maximaal opbouwpercentage middelloon per 2015
68	-	1,75%
67	2,15%	1,62%
66	1,99%	1,48%
65	1,84%	1,36%

- Maximale pensioengrondslag van € 100.000

Bepaalt fiscaliteit het nieuwe Nederlandse pensioenstelsel?

Netto spaarregeling

Spaarregeling

Netto pensioen

Premie
overeenkomst

Bruto pensioen

Premieovereenkomst

("Zachte")
Uitkeringsovereenkomst

AOW

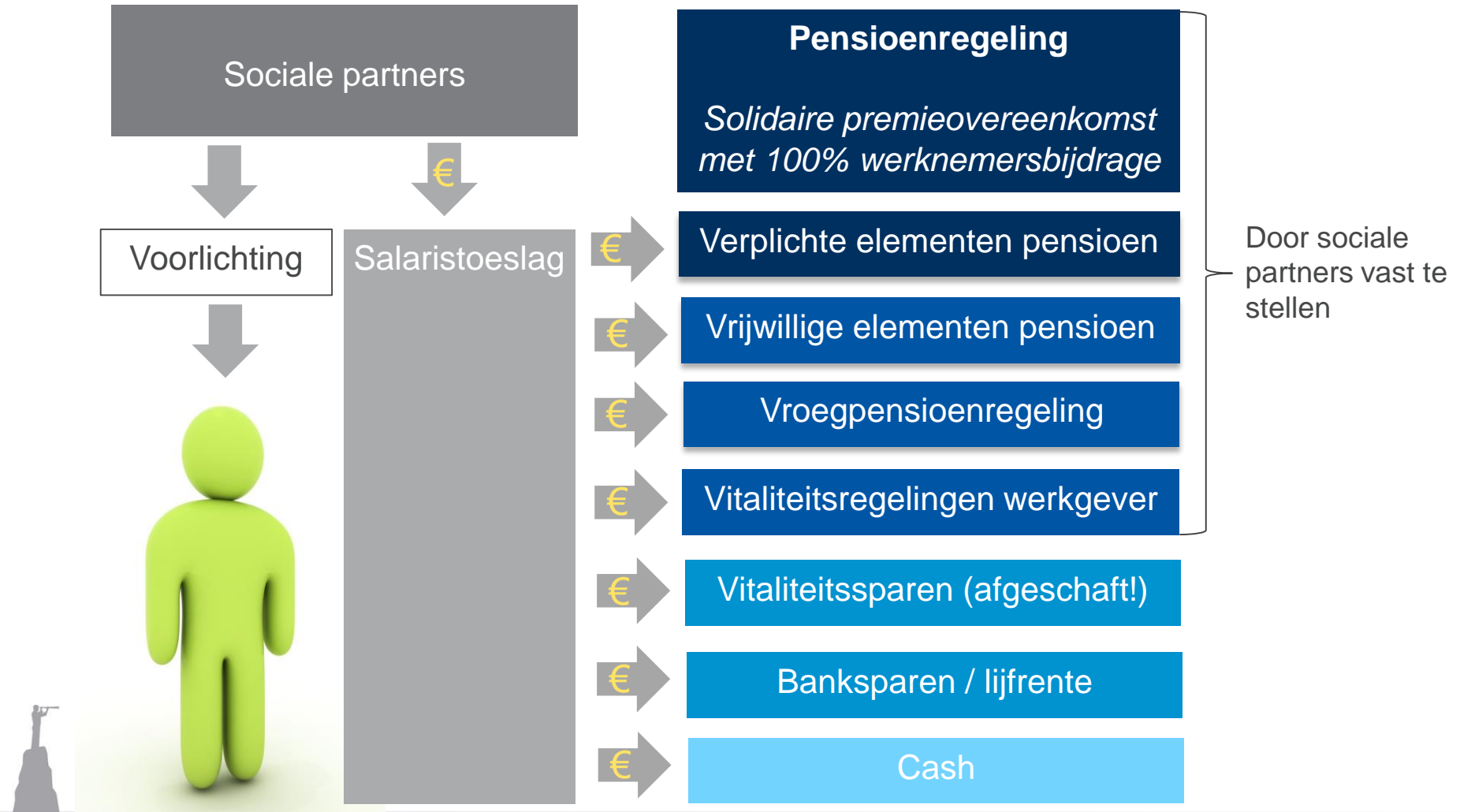
Arbeidsrechtelijke consequenties

- Alle pensioenregelingen in Nederland schuiven naar elkaar en naar fiscale maximum toe
- Compensatie in pensioensfeer (als het nog lukt) of de arbeidsvoorwaardensfeer bij verlaging?
- Wordt wijziging aan fiscale kader automatisme of onderhandelingspunt arbeidsvoorwaarden?
- Aanpassen arbeidsvoorwaarde pensioen: hoe doe je dat?
- Mogelijkheden tot wijziging: a) tweezijdige aanpassing
 - b) eenzijdige aanpassing op individueel niveau
 - c) eenzijdig wijzigingsbeding in arbeidsovereenkomst of in pensioenovereenkomst
- Instemmingsrecht ondernemingsraad (art. 27 WOR)
 - NB. geldt uitsluitend als de ondernemer het pensioen heeft ondergebracht bij een verzekeraar

Anders denken over pensioen

Werknemer ontvangt een toeslag met verplichte en facultatieve deelname elementen

Pensioen als geïntegreerd onderdeel van het HR beleid

Instroom, doorstroom en uitstroom bepalen per onderneming aard regelingen

